

Gyvenimas – amžina kūryba, o kūryba – amžinas gyvenimas

(F. K. Fedaravičiaus 75-osioms g. m.)

„Man sėkmė ir nesėkmė atskleidžia darbas, kuriuo aš gyvenu, darbu pakeisdamas net laisvalaikį. Kaip pasiseka atlikti, kas sumanyta, tokia sėkmė. Atsietai man nėra nei laimės, nei nelaimės. Yra gyvenimas, kurio nepakenksi kaip pelkės. O jis, mano gyvenimas, priklauso ir nuo manęs, ir nuo kitų. Todėl virš mano gyvenimo šviečia ir mano sėkmių žvaigždės, ir nesėkmių delčia, ir džiaugsmo pilnatis, ir laimės vaivorykštė, ir nelaimės judas debesimis kabo. Tarp jų yra neišardomas ryšys, nes kas man yra džiaugsmas, kitam, ko gero, liūdesys. Kas man sėkmė, kitam, ko gero, bus nesėkmė. Tokia žmogaus gyvenimo architektonika. Ir gerai, kad taip yra, nes kitaip nepažinčiau savęs ir žmonių.“

Felicijonas Konstantinas Fedaravičius

Jonavos viešosios bibliotekos kraštotyros skaitykloje veikia paroda, pristatanti kraštiečio Felicijono Konstantino Fedaravičiaus kūrybą. Tokiu pat pavadinimu parengta ir virtuali paroda Viešosios bibliotekos interneto puslapyje www.jonbiblioteka.lt. Šiomis parodomis norime pristatyti gerbiamą kraštiečių F. K. Fedaravičių kaip labai darbštų žmogų, kuris jau ketvirtą dešimtmetį (nuo 1976 m.) gyvena ir dirba Jonavoje. Tai poetas, knygų redaktorius, žurnalistas, žurnalo „Ūkininkas“ vyriausiasis redaktorius. Tokiu pavadinimu 1890–1905 m. Ragainėje ir Tilžėje

ėjęs varpininkų žurnalas stengėsi skiepyti kaimo bendruomenei troškimą šviestis, spausdino beletrizuotus kūrinius ir leido juos atskiriomis knygelėmis. Apie „Ūkininką“ buvo susibūrę žymiausi to meto Lietuvos žmonės – Vincas Kudirka, Gabrielė Petkevičaitė-Bitė, Lazdynų Pelėda, Žemaitė, Jonas Biliūnas ir kt. 1989 m. F. K. Fedaravičius, pradėjęs leisti žurnalą „Ūkininkas“, apsisprendė tęsti varpininkų tradicijas. Prie „Ūkininko“, kaip ir daktaro Vinco Kudirkos laikais, busiari visos Lietuvos šviesuoliai. Lyg vykdydamas dar vieną V. Kudirkos priesaką – suburti ra-

šančius ir leisti jų knygas – F. K. Fedaravičius įkūrė UAB „Dobilo leidykla“ ir yra jos direktorius.

F. K. Fedaravičius 1994 m. sausio 28 d. sukvietė kuriančius žmones, norinčius turėti savo kūrybinę sąjungą, leisti knygas, dvasiškai augti ir tobulėti. Ši data pasirinkta neatsitiktinai – tuo metu buvo minimos dvi sukaiktys – 105-oji „Varpo“ ir 5-oji „Ūkininko“. Jonava tapo Lietuvos kaimo rašytojų centru, į kurį veda visi keliai, o F. K. Fedaravičius – šios sąjungos pirmininku. Jis nuolat organizuoja Lietuvos kaimo rašytojų šventes. Kaip sakė pats gerbiamas šios sąjun-

gos įkūrėjas: „Kaimas – Lietuvos pagrindas. Nebus kaimo, nebeliks Lietuvos. Miestas Lietuvos nesaugo. Žemė maitina visus. Miestas – be žemės. Iš žemės viskas – ir šviesa, ir tamsa. Kas ką iš jos semia, tai, ką išsemia, tą ir turi.[...] Visomis negerovėmis kaimą užkrėtė miestas. Iš kaimo visi tie, kurie sudaro Lietuvos kultūros – literatūros – politikos stuburą. Aš lenkiuosi kaimui, nes jis – Lietuva.“

F. K. Fedaravičius, baigęs Vilniaus pedagoginį institutą bei įgijęs lietuvių kalbos ir literatūros mokytojo specialybę, jaunystėje dirbęs Biržų, Pasvalio rajonų mokyklose, kur ne tik pats kūrė, bet ir skatino kūrybai savo mokinius, kaip Vaižgantas atkakliai ieškojo pirmuosiuose bandymuose „deimaniukų“, ruošė garsius literatūros vakarus, kuriuose dalyvavo žinomi Lietuvos rašytojai (Eugenijus Matuzevičius, Petras Skodžius ir kiti). Jis ne tik kitus skatino kurti, bet ir pats nuolat kuria. F. K. Fedaravičius yra penkiolikos knygų autorius, o jo sudarytų ir redaguotų leidinių bei knygų, kurių leidyba jį rūpinosi kaip UAB „Dobilo leidykla“ direktorius sąrašas artėja prie keturių šimtų.

Gal ne visi žino, kad Jonavoje, Ramybės skvere, stovintis paminklas Abraomui Kulviečiui (autorius Vidas Cikana) pastatytas

F. K. Fedaravičiaus iniciatyva ir pastangomis. 1995 m., kai įvyko paminklo atidengimo iškilmės, profesorius Arnoldas Piročkinas pažymėjo: „Lietuvos šviesuolio Abraomo Kulviečio ir jo bendražygių kultūrinė veikla prilygo Žalgirio mūšiai, galbūt net Krikštui.“

F. K. Fedaravičius nuo pat Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos įkūrimo pradžios organizuoja šios sąjungos rašytojų šventes, nuolat rūpinasi jos narių kūrybių leidyba. Algirdas Butkevičius rašė: „O kiek įvairiausių gražių ir prasmingų konkursų surengta, gabių, talentingų poetų, prozininkų, poetų, publicistų surasta, jų svajonėms išsipildyti leista... Visko niekaip nesuminėsi. Tai – Kosto Fedaravičiaus kasdienybė.“ Eugenijus Matuzevičius yra pasakęs: „Man ypač patinka K. Fedaravičiaus atkaklumas, jo šventas tikėjimas kultūra, literatūra, jo mokėjimas aistringai dirbti, gyventi gražiai, tauria viltimi. Ir puiku, kad K. Fedaravičius nemoka, negali būti abejingas. Jis visada dirba, aistringai ir tauriai tikėdamas savo darbo, savo svajonės, vilties prasme.“

Kviečiame apsilankyti Viešosios bibliotekoje, kur turėsite galimybę susipažinti su F. K. Fedaravičiaus kūryba bei veikla.

**Vyr. bibliografe
Rimantė TARASEVIČIENĖ**